

АДАПТАЦІЯ ЛОГІСТИКИ ДО ПОТРЕБ РИНКУ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ В УКРАЇНІ

*Шевченко Є.А., Семерягіна М.М.
Національний авіаційний університет*

Abstract. *Modern military realities of our country require fast and reliable solutions in the field of logistics. After all, logistics is often the basis for many spheres of activity, if not for all. Deliveries of goods and raw materials, transportation of passengers - all this requires calculated logistics routes that will be safe and of high quality.*

Повномасштабне вторгнення РФ 24 лютого 2022 року мало суттєвий вплив на всі сфери життя українців. Торгівля, банківський сектор, сфера послуг, транспорт – всі ці і не тільки ці сфери завмерли майже на два місяці. І тільки наприкінці квітня 2022 року підприємці і компанії отримали можливість здійснювати свою діяльність з урахуванням вимог. Логістика також мала адаптуватись до потреб споживачів, потреб підприємств та компаній. Саме це спонукало логістичні компанії враховувати тенденції потреб ринку.

Так, наприклад, у період березня-липня 2022 року різко зросла кількість компаній та ФОП, які почали здійснювати перевезення як пасажирів у більш безпечні регіони, так і релокацію бізнесів з Донецької та Луганської областей. Компанії з надання транспортних послуг миттєво відреагували на запит ринку і задовольнили його попит.

За даними Міністерства економіки України, за рік війни за урядовою програмою релокації в більш безпечні регіони країни було переміщено 800 підприємств, 623 з яких вже відновили роботу на новому місці [1]. Найбільше підприємств релокувались до Львівської (24%), Закарпатської (14,5%), Чернівецької (9,8%), Івано-Франківської (8,3%), Хмельницької (7,3%), Тернопільської (6,3%) областей (рис.1).

Програма релокації продовжує діяти, хоча кількість запитів значно зменшилась, порівняно з березнем-квітнем минулого року, коли кількість заявок сягнула тисячі. Уряд продовжує надавати підтримку підприємствам, які вирішили релокуватись, адже їх перевезення в безпечніші регіони – це збереження робочих місць, збереження динаміки сплати податків, збереження активності бізнесу, який є драйвером відбудови і сильним гравцем на економічному фронті [1].

Процес релокації підприємств зі Сходу України у більш безпечні регіони не міг відбуватися без прямої участі логістичних компаній, які допомагали не тільки здійснити перевезення, а й зробити це швидко, безпечно і якісно.

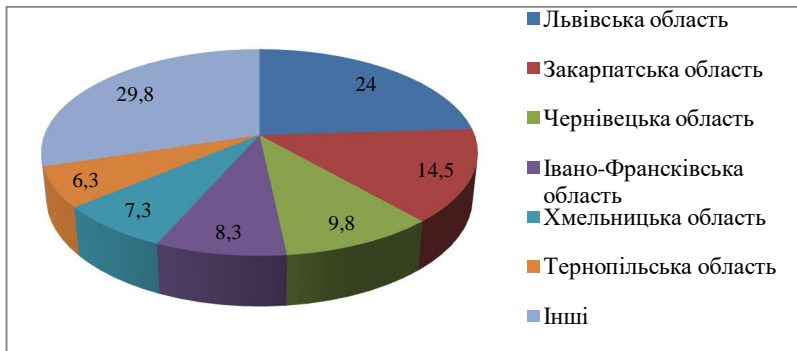

Рис.1. Частка релокованих підприємств з Сходу України за перший рік війни, % [1]

Так, наприклад, зі Слов'янська Донецької області були релоковані цехи італійсько-українського підприємства з виробництва плитки та мармуру «Zeus Ceramica», що дозволило зберегти частину виробничих потужностей підприємства, в той час, коли виробничі потужності, які не було можливо вивезти було зруйновано обстрілами окупантів (рис.2.).

Рис. 2. Наслідки ракетних обстрілів РФ італійсько-українського підприємства «Zeus Ceramica» [2]

У результаті релокації цеху з виробництва мармуру «Zeus Ceramica» у Київську область, виникла потреба у налагодженні нових ланцюгів постачання сировини для виробництва. Адже підприємство не дарма будувалось у Донецькій області, яка багата на корисні копалини у вигляді крейди, вапняків та іншої сировини. Результатом цього запиту стала налагоджена система постачання сировини для

виробництва завдяки використанню комбінованих видів транспорту, а саме автомобільного і залізничного. Це дозволило налагодити міцні зв'язки з новими постачальниками з інших областей (Дніпропетровська та Львівська) та забезпечити виробництво безперебійним постачанням сировиною.

Сьогодні, майже після двох років з початку повномасштабного вторгнення, логістичні компанії змінили формат своєї роботи і врахувати сучасні реалії у логістичних ланцюгах, а саме:

- врахування можливих затримок поставок через комендантську годину, блокпости та огляди вантажівок;
- щоразу розробка запасного маршруту через можливі обстріли перевірених маршрутів;
- врахування затримок поставок сировини та товарів, якщо задіяні комбіновані види транспорту, через надмірну завантаженість залізничного транспорту;
- необхідність зберігання товарів та сировини невеликими партіями у складських приміщеннях невеликої площі через можливі атаки з боку країни-агресора;
- потреба у нових складських приміщеннях у більш безпечних регіонах країни [3].

Висновки

Таким чином, сучасні реалії військового стану, який майже два роки формує нові вимоги до організації логістичних ланцюгів, вимагають нових методів і підходів в організації постачання товарів і сировини підприємствами. Це у свою чергу допомагає створити налагоджену і захищену систему постачання.

Список використаних джерел

1. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=a700c206-722a-4752-b5bb-78a1063ae9db&title=ZaRikViiniVBilsh>
2. «Зевс Кераміка» у Слов'янську після ракетного удару Росії готує позов до суду. URL: <https://novosti.dn.ua/news/352717-zevs-keramika-u-slov-yansku-pislya-raketnogo-udaru-rosiyi-gotuye-pozov-do-sudu#>
3. Логістика під час війни: як українському бізнесу організувати транспортні потоки. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/3566470-logistika-pid-cas-vijni-ak-ukrainskomu-biznesu-organizuvati-transportni-potoki.html